

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Luboš Mečl

Název práce: Nabývání sociálního statusu v totální instituci prostřednictvím fyzické kultivace těla

Oponoval: Mgr. Petr Kupka, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Cílem diplomantovy práce byla „interpretace postojů určité skupiny příslušníků Vězeňské služby ČR a identifikace jejich aktérských strategií, které využívají ve vymezení vůči ostatním příslušníkům věznice i odsouzeným osobám“ (s. 3). Takto formulovaný cíl působí velmi obecně, těžkopádně a zvolený design výzkumu jej nedovoluje naplnit. Diplomant se totiž ve skutečnosti soustředí na význam těla pro konstrukci sebeobrazu příslušníků Vězeňské služby a jejich vzájemnou diferenciaci. Pokud by diplomant formuloval cíl takto, pak by jej naplnil beze zbytku. Takto formulovaný cíl by zároveň dal smysl i výzkumným otázkám orientovaným na význam hegemonní maskulinity.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Teoretická část práce je rozsáhlým katalogem zdrojů, jimiž se diplomant při zpracování práce inspiroval. Tato část práce trpí značnou neprovázaností a mnohé pasáže jsou v textu evidentně spíše ze symbolických než praktických důvodů. Práce je zakotvena v bohaté tradici vězeňského výzkumu, z níž se diplomant inspiroje především Ervingem Goffmanem, a v sociálně psychologické debatě o konstrukci sociální identity, z níž se diplomant inspiroje primárně Henri Tajfelem. Klíčové koncepty pro porozumění interakcím ve svém terénu však čerpá u Raewyn Connell (hegemonní maskulinita) a u antropologů zabývajících se společenským významem těla. Není však zřejmé, jak spolu tyto jednotlivé inspirační zdroje souvisí a vztah mezi nimi je nutné spíše dovozovat, než že by je diplomant explicitně vylíčil. Diplomantovi však nelze upřít, že se koncepty představené v teoretické části snaží, byť nesystematicky, používat i při samotné interpretaci dat ze svého výzkumu. Síla celé práce totiž tkví právě v empirických zjištěních.

Autor realizoval svůj výzkum ve věznici mezi příslušníky Vězeňské služby ČR, kam měl přístup z titulu svého povolání. Výzkum byl založen na zúčastněném pozorování a jedenácti polostrukturovaných rozhovorech týkajících se vztahu příslušníků Vězeňské služby k vlastním i cizím tělům. Zjištění ze svého výzkumu diplomant interpretuje prostřednictvím kategorií „tělo jako projev osobnosti“, „postoje respondentů k novým kolegům“, „postoje k ostatním kolegům“ a „postoje k odsouzeným“ rozdělených do stejnojmenných kapitol. **Není**

však zřejmé, jak tyto kategorie vznikly. Vznikly primárně deduktivně na základě inspirace některým z výše uvedených teoretických proudů nebo jsou výsledky induktivně orientované analýzy? Diplomantovi při obhajobě doporučuji vyjasnit jejich status.

Obsah samotných kapitol přináší zjištění o významu fyzického kapitálu pro vzájemné uznání a diferenciaci příslušníků Vězeňské služby. Tato část je poměrně dobře strukturovaná a autor si při výkladu pomáhá koncepty představenými v teoretické části práce. Vybrané citace vhodně ilustrují diplomantova tvrzení a patří k tomu nejužitečnějšímu, co jsem v poslední době v závěrečných studentských pracích četl.

V závěrečné pasáži se autor vrací k výzkumným otázkám konstruovaných kolem konceptu hegemonní maskulinity, který autor považuje klíčové kritérium pro porozumění vnitřní diferenciaci příslušníků Vězeňské služby. Diplomant tento koncept v závěru dokonce prezentuje jako ústřední koncept své analytické práce. Pokud to tak opravdu zamýšlel, pak by bylo vhodné, aby s tímto konceptem systematictěji pracoval nejen v závěru, ale i v prezentaci empirických zjištění (kapitola 5).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Z formálního hlediska práce splňuje nároky kladené na tento typ prací.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Navzdory neobratně formulovanému cíli a neuspořádané teoretické části přináší předložená práce přínášející velmi zajímavý a originální vhled do prostředí příslušníků vězeňské služby, konkrétně pak do jejich vztahu k vlastnímu tělu. Domnívám se, že pokud by diplomant práci věnoval o dva týdny více, mohl být celkový dojem z práce (i známka) lepší.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Při obhajobě doporučuji zapracovat do prezentace reakci na výše ztuzněnou pasáž.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: B

Datum: 26 -05- 2023

Podpis:

